

fogderne tidligere havde, vare communale; de angik for det Meste Veivæsenet og Tilstiggelse til Reiser, men begge disse Ting ere nu faldne bort. Man hører derfor idelig ude omkring i Landet, at Folk ikke kunne begribe, hvorfor Sognefogderne skulle vedblive at beholde den, som Forholdene nu ere, mange Steder virkelig temmelig store Løn, og det Slags Meninger kan jeg ikke Andet end give fuldstændigt Medhold. Der er tillige noget Uklar i det hele Sognefogdevæsen, thi, som den ærede sidste Taler anførte, veed hverken Sognefogden eller nogen Anden rigtigt, hvilke hans Pligter ere. Loven af 4de Marts 1857 siger fornemmelig, at for Eftertiden ere Bude og Hjælpfogder affskaffede; men det er ikke ganske rigtigt, i alt Fald ikke i Pragis; om de ere det efter Loven, tør jeg ikke sige. Jeg troer, at vi have 3 forskjellige Slags Sognefogder, om de end bære et noget andet Navn. Der er for det Første Odbermændene (Kjær: De findes ikke allevegne!), hvis Stilling til Sognefogderne er aldeles uklar. Skjøndt jeg antager, at de have overlevet sig selv, ere de endnu til paa flere Steder, men jeg troer, som min ærede Eldemand (Kjær) siger, at de ikke ere tilstede allevegne; i de fleste Byer har jeg dog seet Hornet, snart hos en Enke snart hos en Mand, og det gaaer vel derfor paa Omgang. Den væsentligste Bestilling, som Sognefogderne nu have, er Sneekastningen; men jeg veed, at Sognefogden flere Steder betragter sin Stilling saaledes, at han egentlig kun skal see lidt udenfor, om der er faldet Sne, medens det forøvrigt skal paaligge Odbermændene at see, om der er Folk til at kaste, tilsige disse, holde Control og afgive Beretning til Sognefogden, som denne kan indgive til Politimesteren. Denne Stilling sætter ham paa sine Steder just ikke i det bedste Lys. — Et andet Slags Fogder, der findes paa visse Steder, er Sneefogderne; hvor de ere ansatte, træde de i Odbermændenes Sted, saaledes at Sognefogden de allerfleste Steder anseer dem for at være pligtige til at sørge for, at Sneen bliver kastet, hvorefter han fra dem faaer Indberetning til Politimesteren. Man troer, at Sognefogden i alt Fald maa holde Control med, at den rigtige Omgang bliver brugt med Hen-

syn til Sneekastningsvæsenet; men naar det er udhøret i Smaaparter, hvorved der er ansat flere Fogder, er det ikke muligt at føre denne Control. Vist er det imidlertid, at dette er den allerførste Pligt, der paahviler Sognefogden, men skjøndt man ved Loven eller ved Administrationen gennem Amtsrådet har truffet en hensigtsmæssig Ordning med Hensyn til Fordelingen af Sneekastningsbyrden, seer man dog, at det, hvor den er høret ud, og hvor Sognefogden mere betragter sig som Overopsynsmand over Underfogder end som rigtig Bestillingsmand, ikke er muligt at kontrollere, om den rigtige Omgang bruges. Det kan derfor være ret godt, at man ved Behandlingen af dette Lovudkast har faaet Leilighed til at paapege, hvad jeg anseer for overordentlig uheldigt, og til at henstille til den ærede Justitsminister, om der ikke maatte være Anledning til at tage disse mange Fogdeforhold under Overveielse for at see, om man ikke kunde komme til noget Fornuftigere end det, vi for Dieblivet have. Om hvorvidt Sognefogderne, efter at de ikke mere ere Communalembdsmænd, heelt kunne undværes, tør jeg ikke bestemt udtale mig. Jeg troer i alt Fald, at der da maatte sættes Noget istedet, men de maae falde bort, naar vi engang komme til en Omordning af Retspleien, hvilket vel ikke er saameget fjært. — Naar man nu betragter Lovudkastet, som det foreligger, maa man spørge sig selv, om det er en heldig Ordning, her er foreslaaet. Det synes da, at allerede § 1 er noget uklar. Man har nu, troer jeg, stillet Sagen saaledes, at Sognefogden er Politimand, idet han er sondret ud af det Communale, thi Veienes Ryddeliggjørelse for Sne maa dog — forsaavidt Sognefogden ibrigt tager sig af dette Forhold — ogsaa betragtes som en Politiforanstaltning for at afværge Uorden, og for at de Veisarende kunne komme frem. I § 1 gjør man imidlertid Sognefogden til en Blanding af Politimand og Communalmænd, idet man blander Amtsråd, Sogneraad, Politimester og Amtmand sammen, men det troer jeg ikke er rigtigt. Der er ikke Noget, som gjør en Bestilling mere uklar, end naar den saaledes er sammenblandet af alle mulige Slags. Jeg troer, at skulle vi vedblive